

**ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO
TARNYBA**

VEIKLOS AUDITO ATASKAITA

UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „ANYKŠČIŲ VANDENYS“

VEIKLOS VERTINIMAS

2019 m. gegužės 23 d. Nr. KTA-7

Anykščiai

Auditas atliktas, vykdamas

Savivaldybės kontrolieriaus 2018 m. spalio 30 d.

pavedimą Nr. KP-3

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierius Artūras Juozas Lakačauskas (grupės vadovas)

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Rūta Aštrauskienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Virginija Žukauskienė

Auditas pradėtas 2018-10-30

Auditas baigtas 2019-05-23

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA.....	4
IŽANGA.....	7
AUDITO REZULTATAI	8
1. INFORMACIJOS APIE BENDROVĖS VEIKLĄ PATEIKIMAS IR PASKELBIMAS.....	8
1.1. Bendrovės įstatuose nenurodytas Bendrovės veiklos objektas	8
1.2. Bendrovės interneto svetainėje pateikta ne visa privaloma ar aktuali informacija	8
2. BENDROVĖS VALDYMO ORGANAI, JŲ VEIKLA	9
2.1. Bendrovės valdyba nepatvirtino Bendrovės veiklos strategijos.....	10
2.2. Bendrovė Savivaldybės taryboje nepatvirtino veiklos plano	10
3. BENDROVĖS FINANSINIŲ RODIKLIŲ ANALIZĖ.....	11
3.1. Bendrovės pajamų ir sąnaudų analizė.....	11
3.2. Bendrovės veiklos efektyvumas ir ekonomiškumas.....	13
3.2.1. Nepatenkinami pelningumo rodikliai.....	13
3.2.2. Nėra gražos iš investuoto kapitalo	15
3.2.3. Bendrovės efektyvumo rodikliai.....	15
3.2.4. Sąnaudų lygio rodiklių analizė	16
4. TURTO VALDYMO PROBLEMOS	17
4.1. Lėtai atnaujinamas ilgalaikis turtas	17
4.2. Neteisėta panaudos sutartis	21
4.3. Niekinė Savivaldybės sudaryta eksploatavimo sutartis	21
5. GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO KAINOS	22
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	25
PRIEDAI	27
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos.....	27
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	27
3 priedas. UAB „Anykščių vandenys“ 2016–2018 metų finansiniai duomenys	27
4 priedas. UAB „Anykščių vandenys“ 2016–2018 metų pelno (nuostolių) duomenys	27
5 priedas. UAB „Anykščių vandenys“ veikloje naudojami seni tinklai.....	27

PAGRINDINIAI FAKTAI

~ 498 tūkst. m³	15 369 gyventojai	~ 12,1 mln. Eur	21 444,3 tūkst. Eur
2018 m. realizuota geriamojo vandens	2018 m. naudojosi centralizuoto vandentiekio ir nuotekų surinkimo paslaugomis Anykščių mieste ir seniūnijose	Bendrovės įstatinis kapitalas 2018 m.	Ilgalaikio materialaus turto vertė 2018 m.

19 Eur	Bendrovės 2018 m. grynasis pelnas
2 171 428 Eur	Naudojamo veikloje nusidėvėjusio ilgalaikio materialaus turto vertė 2018 m. (įsigijimo verte)
94,5 proc.	2018 m. pardavimo pajamas sudarė vandens ir nuotekų pardavimo pajamos
0	Grąža iš investuoto kapitalo 2018 m.
1,5 karto	Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas 2018 m. (Bendrovė laiku atsiskaito su kreditoriais)

SANTRAUKA

Audito svarba

Uždaroji akcinė bendrovė „Anykščių vandenys“ (toliau – Bendrovė) – Anykščių rajono savivaldybei (toliau – Savivaldybė) pavaldi specialiosios paskirties įmonė, kurios pagrindinė veikla – vandens surinkimas, valymas ir tiekimas bei nuotekų valymas.

Vienintelis Bendrovės akcininkas – Savivaldybė. Bendrovės organai: visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir bendrovės vadovas.

Audituojamu laikotarpiu Bendrovėje keitėsi jos vadovas: 2018-05-31 nutraukus darbo santykius tuometiniam direktoriui, Bendrovei laikinai vadovavo direktoriaus pavaduotojas.

Bendrovės įstatinis kapitalas audituojamu laikotarpiu kito ir 2018 m. sudarė 12 075 208,21 Eur.

Bendrovei 2015-07-09 yra išduota geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos licencija, kuri suteikia teisę verstis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veikla Anykščių rajono savivaldybės vietovėse, kurios išvardytos licencijoje, o Savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. 1-TS-331 Bendrovė paskirta viešoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Anykščių rajono savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ veiklą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo aspektais.

Audituojamas subjektas – uždaroji akcinė bendrovė „Anykščių vandenys“.

Audituojamas laikotarpis – 2017–2018 m.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi pateikti dokumentai yra tikri ir teisingi, o jų kopijos atitinka originalus.

Pagrindiniai audito rezultatai

1. Bendrovės įstatuose nenurodyta, kokia veikla ji užsiima, t. y. nenurodytas veiklos objektas (1.1 poskyris).

2. Audito metu Bendrovės interneto svetainėje nepaskelbta Vartotojų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarka, darbuotojų darbo užmokestis už 2018 m. bei už 2019 m. I ketvirtį, o paskelbtą Bendrovės įstatų redakcija ne aktuali. Audito ataskaitos projekto derinimo metu informacija apie darbo užmokestį bei Vartotojų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarka Bendrovės interneto svetainėje buvo paskelbtos (1.2 poskyris).

3. Bendrovės valdyba nepatvirtinto Bendrovės veiklos strategijos (2.1 poskyris).
4. Bendrovė nepateikė Savivaldybės tarybai tvirtinti Bendrovės 2018–2020 veiklos plano (2.2 poskyris).
5. Audituojamu laikotarpiu Bendrovė dirbo pelningai (2017 m. gauta 61 949 Eur, 2018 m. – 19 Eur grynojo pelno), o ilgalaikiu laikotarpiu Bendrovės veikla buvo nuostolinga – ankstesnių metų nuostolis sudarė 700,6 tūkst. Eur. (3.1 poskyris).
6. Bendrovėje grynasis pardavimo pelningumo rodiklis yra nepatenkinamas. Taip pat nepatenkinamas yra viso turto, ilgalaikio, trumpalaikio turto pelningumas (3.2.1 poskyris).
7. Nėra grąžos iš investuoto kapitalo (3.2.2 poskyris).
8. Nepatenkinami viso turto bei ilgalaikio turto apyvartumo rodikliai. Geras debetinės skolos apyvartumo rodiklis parodo, kad Bendrovė dirbo su skolininkais. Geras kreditorinio įsiskolinimo apyvartumo rezultatas. Bendrovė laiku atsiskaito su kreditoriais (3.2.3 poskyris).
9. Bendrovės ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimas didėjo, naudojamas nusidėvėjęs turtas, lėtai vyksta turto atsinaujinimas ir tuo pačiu turto naudingumas mažėjo (4.1 poskyris).
10. Sudaryta neteisėta panaudos sutartis (4.2 poskyris).
11. LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nėra numatyta galimybė turtą perduoti pagal eksploatavimo sutartis, todėl sudaryta eksploatavimo sutartis yra niekinė (4.3 poskyris).
12. Bendrovės vandens tiekimo paslaugų vidutinė kaina suderinta ir nustatyta VKEKK nutarimais ir Savivaldybės tarybos sprendimais. Ši Bendrovės vandens tiekimo paslaugų vidutinė kaina, lyginant su kitais V grupėje esančiais geriamojo vandens tiekėjais ir nuotekų tvarkytojais, kur paslaugų pardavimai yra panašūs, 2017 m. buvo didžiausia, tačiau tikėtina, kad bazinių kainų perskaičiavimo ir derinimo metu kainos nustatymui įtakos gali turėti VKEKK atlikto Bendrovės planinio patikrinimo metu nustatyti reguliuojamos veiklos sąnaudų paskirstymo neatitikimai (5 skyrius).

Rekomendacijos

Uždarajai akcinei bendrovei „Anykščių vandenys“:

1. Užtikrinti, kad Bendrovės įstatuose būtų nurodytas veiklos objektas, o įstatatai būtų rengiami atsižvelgiant į LR ūkio ministro įsakymu patvirtintus uždarnosios akcinės bendrovės pavyzdinius įstatus (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Skelbti pagal teisės aktus privalomą bei aktualią informaciją Bendrovės interneto svetainėje (2-asis pagrindinis audito rezultatas).
3. Parengti ir pateikti Bendrovės valdybai tvirtinti Bendrovės veiklos strategiją vadovaujantis Savivaldybės tarybos patvirtinto Savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) uždarųjų akcinių bendrovių

pasiektų veiklos tikslų atitikties joms nustatytiems veiklos tikslams vertinimo tvarkos aprašo nuostatomis (3-asis pagrindinis audito rezultatas).

4. Pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti Bendrovės trimetį veiklos planą (4-asis pagrindinis audito rezultatas).

5. Atkreipti dėmesį į gaunamas pajamas ir patiriamas sąnaudas užtikrinant Bendrovės finansinį stabilumą bei ankstesnių metų nuostolio padengimą (5-asis pagrindinis audito rezultatas).

6. Spręsti klausimus su turto naudojimu ir valdymo efektyvumu (6-asis pagrindinis audito rezultatas).

7. Atkreipti dėmesį į darbo efektyvumą ir investuoto kapitalo pelningumą. Tikslinga stebėti akcinio ir pastovaus kapitalo pelningumą, siekti investuoto kapitalo grąžos (7-asis pagrindinis audito rezultatas).

Uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ valdybai:

8. Patvirtinti Bendrovės veiklos strategiją (3-asis pagrindinis audito rezultatas).

Anykščių rajono savivaldybės administracijai:

9. Turta inventorizuoti, priimti sprendimą, kuris atitiktų įstatymo reikalavimus (10-asis pagrindinis audito rezultatas).

10. Peržiūrėti niekinę eksploataavimo sutartį, atlikti šio turto inventorizaciją, priimti sprendimą, kuris atitiktų įstatymo reikalavimus (11-asis pagrindinis audito rezultatas).

Rekomendacijų įgyvendinimo plano lentelė pateikta ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (25 psl.).

IŽANGA

Bendrovė įregistruota 1991 m. rugsėjo 16 d. Bendrovė savo veikloje vadovaujasi LR civiliniu kodeksu, LR akcinių bendrovių įstatymu, kitais LR teisės aktais, bei savo įstatais, kurie paskutinį kartą keisti ir įregistruoti Juridinių asmenų registre 2018-09-26.

Pagrindinės Bendrovės veiklos kryptys:

- vykdant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą siekti, kad būtų įgyvendinamas Savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas;
- užtikrinti kokybiškas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojams ir abonentams bei sudaryti vienodas sąlygas kuo didesniai fizinių ir juridinių asmenų kiekiui prisijungti prie centralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tinklų;
- įgyvendinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo reikalavimus dėl neturinčių licencijų vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų paslaugų parėmimo;
  - tobulinant technologinius procesus, mažinti elektros energijos sąnaudas;
  - palaikyti geriamojo vandens kokybės reikalavimus;
  - užtikrinti saugų nuotekų perpumpavimą ir išvalymą.

Bendrovė Savivaldybės vartotojams tiekia tik požeminį vandenį iš giluminių gręžinių.

Centralizuoto vandentiekio ir nuotekų surinkimo paslaugomis Anykščių mieste ir seniūnijose 2018-12-31 naudojosi 15 369 gyventojai. Šiomis paslaugomis taip pat naudojosi 285 abonentai (įmonės ir organizacijos).

2018 m. realizuota beveik 498 tūkst. m³ geriamojo vandens, sutvarkyta 392 tūkst. m³ nuotekų. 2018-12-31 dienai Bendrovė eksploatavo 35 vandenvietes, 239 km vandentiekio tinklų, 146 km nuotekų tinklų.

AUDITO REZULTATAI

1. INFORMACIJOS APIE BENDROVĖS VEIKLĄ PATEIKIMAS IR PASKELBIMAS

1.1. Bendrovės įstatuose nenurodytas Bendrovės veiklos objektas

Bendrovės įstatatai yra dokumentas, kuriuo bendrovė vadovaujasi savo veikloje. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo (toliau – LR ABĮ)¹ 4 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kas turi būti pateikta įstatuose, o uždarujų akcinių bendrovių pavyzdiniai įstatatai patvirtinti LR ūkio ministro įsakymu².

Bendrovės įstatatai audituojamu laikotarpiu keisti du kartus: 2018-05-31 (Juridinių asmenų registre įregistruoti 2018-06-06) ir 2018-09-25 (Juridinių asmenų registre įregistruoti 2018-09-26). Viena iš įstatų sudedamųjų dalių turi būti bendrovės veiklos tikslai, nurodant veiklos objektą. Bendrovė aktualiuose įstatuose nurodžiusi, kad jos veiklos tikslai – įstatuose nurodytos veiklos organizavimas ir vykdymas siekiant pajamų ir pelno gavimo, akcininkų turtinių interesų tenkinimo, tačiau išanalizavus visus įstatus nustatyta, kad veikla, kuria užsiima Bendrovė, nenurodyta, t. y. nenurodytas veiklos objektas. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad LR ūkio ministro 2018-06-11 įsakymu Nr. 4-345 patvirtinti nauji uždarujų akcinių bendrovių pavyzdiniai įstatatai, įsigalioję 2018-12-01, kuriuose keitėsi 19 punkto formuluotė, susijusi su bendrovės dokumentų pateikimu susipažinti akcininkui – bendrovė gali atsisakyti pateikti dokumentus, susijusius su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija, kitus dokumentus, išskyrus atvejus, kai bendrovės informacija akcininkui būtina įgyvendinti kituose teisės aktuose numatytus imperatyvius reikalavimus ir akcininkas užtikrina tokios informacijos konfidencialumą.

Išvada: Bendrovės įstatuose nenurodyta, kokia veikla ji užsiima, t. y. nenurodytas veiklos objektas.

1.2. Bendrovės interneto svetainėje pateikta ne visa privaloma ar aktuali informacija

LR Vyriausybės 2003-04-18 nutarimo Nr. 480³ 3 punkte nurodyta, kad akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei arba savivaldybei priklauso daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, taikomi aprašo 13.5.3 papunkčio reikalavimai, t. y., interneto svetainėje turi būti nurodytas darbo užmokestis, o 22.3 papunktyje nurodyta, kad darbo užmokesčio srityje turi būti pateikiami įstaigos darbuotojų, einančių vienodas (tai yra to paties pavadinimo, neatsižvelgiant į įstaigos ir (arba) struktūrinio padalinio pavadinimą) arba pagal kitus požymius vienuose pareigas, šių pareigų pavadinimai, darbuotojų, einančių vienodas arba pagal

¹ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, 2000-07-13 Nr. VIII-1835 (su vėlesniais pakeitimais)

² Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014-10-23 įsakymas Nr. 4-760 „Dėl uždarujų akcinių bendrovių pavyzdinių steigimo akto, steigimo sutarties formų ir pavyzdinių įstatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-18 nutarimas Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“

kitus požymius vienerūšes pareigas, skaičius ir šias pareigas einančių darbuotojų praėjusių metų vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis, taip pat einamųjų metų praėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis. Einamųjų metų praėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis turi būti paskelbtas per 10 darbo dienų nuo naujo ketvirčio pradžios, o praėjusių metų vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis – per 10 darbo dienų nuo kalendorinių metų pabaigos.

Analizuojant Bendrovės interneto svetainėje pateiktą informaciją apie darbo užmokestį, nustatyta, kad darbo užmokestis pateiktas tik už 2017 m. bei nenurodytas vienerūšes pareigas ėjusių darbuotojų skaičius.

Audito metu susipažinta su Bendrovės vidaus dokumentu: Vartotojų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarka, patvirtinta Bendrovės direktoriaus 2016-02-02 įsakymu Nr. IV-8⁴. Įsakyme nurodyta, jog tvarka turi būti skelbiama Bendrovės interneto svetainėje, tačiau jos ten nebuvo.

Taip pat, analizuojant informaciją pateiktą Bendrovės interneto svetainėje nustatyta, kad paskelbta ne naujausia Bendrovės įstatų redakcija.

Audito ataskaitos projekto derinimo metu informacija apie darbo užmokestį bei Vartotojų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarka Bendrovės interneto svetainėje buvo paskelbtos.

***Išvada:** audito metu Bendrovės interneto svetainėje nepaskelbta Vartotojų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarka, darbuotojų darbo užmokestis už 2018 m. bei už 2019 m. I ketvirtį, o paskelbtu Bendrovės įstatų redakcija ne aktuali. Audito ataskaitos projekto derinimo metu informacija apie darbo užmokestį bei Vartotojų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarka Bendrovės interneto svetainėje buvo paskelbtos.*

2. BENDROVĖS VALDYMO ORGANAI, JŲ VEIKLA

Bendrovės įstatuose nurodyta, kad jos organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba, kuri sudaroma iš 3 narių 4 metų laikotarpiui ir vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas. Valdyba sudaryta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-06-30 įsakymu Nr. 1-AĮ-515⁵ ir audituojamu laikotarpiu keitėsi 2 kartus⁶. Pagal LR ABĮ 34 straipsnio 1 dalį, valdyba svarsto ir tvirtina bendrovės metinį pranešimą, bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes bei pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka. Pagal to paties straipsnio 7 dalį, valdyba

---

⁴ UAB „Anykščių vandenys“ direktoriaus 2016-02-02 įsakymas Nr. IV-8 „Dėl vartotojų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarkos“

⁵ Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-06-30 įsakymas Nr. 1-AĮ-515 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ valdybos sudarymo“

⁶ Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-10-18 įsakymas Nr. 1-AĮ-823 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. 1-AĮ-515 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ valdybos sudarymo“ pakeitimo“ ir Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-12-14 įsakymas Nr. 1-AĮ-980 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ valdybos“

analizuoja ir vertina bendrovės vadovo pateiktą medžiagą apie bendrovės veiklos organizavimą, bendrovės finansinę būklę, ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventorizacijos ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis, o pagal 8 dalį, atlieka LR ABĮ 32 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą funkciją – svarsto ir tvirtina bendrovės veiklos strategiją, analizuoja ir vertina informaciją apie bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą. Pagal LR ABĮ 34 straipsnio 9 dalį, valdyba turi analizuoti, vertinti bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą.

2.1. Bendrovės valdyba nepatvirtino Bendrovės veiklos strategijos

Analizuojant Bendrovės valdybos posėdžių protokolus nustatyta, kad 2018–2023 m. veiklos strategijos klausimas buvo svarstytas. 2017-03-31 valdybos posėdyje⁷ valdybos nariai pateikė kelis pasiūlymus, susijusius su veiklos strategija. 2017-12-13 valdybos posėdyje⁸ nustatyta strategijos parengimo data – 2018 m. I ketvirtis. 2018 m. vykusiuose valdybos posėdžiuose buvęs Bendrovės direktorius, kuris direktoriaus pareigas ėjo iki 2018-05-31, veiklos strategijos valdybai tvirtinti nepateikė.

2018-09-27 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-TS-261⁹ patvirtintas Savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) uždarujų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų atitikties joms nustatytiems veiklos tikslams vertinimo tvarkos aprašas, kuriuo turi vadovautis uždarujų akcinių bendrovių vadovai, rengdami veiklos strategijas.

Išvada. Bendrovės valdyba nepatvirtino Bendrovės veiklos strategijos.

2.2. Bendrovė Savivaldybės taryboje nepatvirtino veiklos plano

Pagal LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą¹⁰, savivaldybių tarybos tvirtina viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planus. Pagal juos, geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai planuoja sąnaudas ir pajamas. Veiklos planai turi būti rengiami pagal Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisykles¹¹.

Bendrovės valdyba 2017-03-31 posėdyje¹² nutarė, kad turi būti parengtas ir pateiktas Savivaldybės tarybai tvirtinti Bendrovės 2018–2020 veiklos planas. 2018-04-06 Bendrovės valdybos

---

⁷ UAB „Anykščių vandenys“ valdybos 2017-03-31 posėdžio protokolas Nr. 1

⁸ UAB „Anykščių vandenys“ valdybos 2017-12-13 posėdžio protokolas Nr. 5

⁹ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2018-09-27 sprendimas Nr. 1-TS-261 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) uždarujų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų atitikties joms nustatytiems veiklos tikslams vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

¹⁰ Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006-07-13 Nr. X-764, 10 str. 5 p, 34 str. 4 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-01-08 įsakymas Nr. D1-11 „Dėl geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisyklių patvirtinimo“

¹² UAB „Anykščių vandenys“ valdybos 2017-03-31 posėdžio protokolas Nr. 1

posėdyje¹³ Bendrovės direktorius pristatė Bendrovės 2018–2020 veiklos planą, valdybos nariai išklause pateiktą informaciją, tačiau vėliau veiklos planas nebuvo pateiktas Savivaldybės tarybai tvirtinti.

Išvada. Bendrovė nepateikė Savivaldybės tarybai tvirtinti Bendrovės 2018–2020 veiklos plano.

3. BENDROVĖS FINANSINIŲ RODIKLIŲ ANALIZĖ

3.1. Bendrovės pajamų ir sąnaudų analizė

Analizuojant Bendrovės pajamas ir sąnaudas nagrinėta, kaip ir dėl kokių priežasčių jos kito audituojamu laikotarpiu, kokia buvo jų struktūra. 1 lentelėje pateiktos Bendrovės pajamos ir sąnaudos 2017–2018 m. pagal pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis.

1 lentelė. UAB „Anykščių vandenys“ pajamos ir sąnaudos 2017–2018 m. Eur

Straipsniai	2017 m.	2018 m.	Pokytis lyginant su 2017 m.
Pardavimo pajamos	1 386 647	1 459 536	72 889
Pardavimo savikaina	1 138 959	1 210 118	71 159
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	247 688	249 418	1 730
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	234 285	268 370	34 085
Kitos veiklos rezultatai		36 044	36 044
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	78 999	1 938	-77 061
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	21 783	18 467	-3 316
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	70 619	563	-70 056
Pelno mokestis	8 670	544	-8 126
Grynasis pelnas (nuostoliai)	61 949	19	-61 930

2018 m. Bendrovė gavo 72,9 tūkst. Eur arba 5,3 proc. pardavimo pajamų daugiau nei 2017 m. Pardavimo savikaina taip pat buvo didesnė 71,2 tūkst. Eur arba 6,2 proc. Bendrosios ir administracinės sąnaudos padidėjo 34,1 tūkst. Eur arba 14,5 proc. Pagal pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis, 2018 m. pelnas ženkliai sumažėjo lyginant su 2017 m. ir sudarė 19 Eur.

Analizuojant paslaugų ir prekių pardavimo pajamas nustatyta, kad 2018 m. didžiausią jų dalį – 94,5 proc. sudarė vandens ir nuotekų pardavimo pajamos (2 lentelė)¹⁴.

2 lentelė. UAB „Anykščių vandenys“ paslaugų ir prekių pardavimo pajamų struktūra 2017–2018 m.

Pardavimo pajamos	2017 m. Eur	2018 m. Eur	2018 m. pardavimo pajamų struktūra proc.	Pardavimo pajamų pokytis 2018 m. lyginant su 2017 m. proc.
Vandens ir nuotekų pardavimo pajamos	1 311 270	1 379 424	94,5	5,2

¹³ UAB „Anykščių vandenys“ valdybos 2018-04-06 posėdžio protokolas Nr. 1

¹⁴ Aiškinamasis raštas prie UAB „Anykščių vandenys“ 2018 m. finansinių ataskaitų rinkinio, 15 psl., aiškinamasis raštas prie UAB „Anykščių vandenys“ 2017 m. finansinių ataskaitų rinkinio, 15 psl.

Pardavimo pajamos	2017 m. Eur	2018 m. Eur	2018 m. pardavimo pajamų struktūra proc.	Pardavimo pajamų pokytis 2018 m. lyginant su 2017 m. proc.
Kitų suteiktų paslaugų pajamos – skaitiklių keitimo paslaugos	1 052	1 937	0,1	84,1
Nuotekų išvežimo pajamos	16 916	18 575	1,3	9,8
Vandentiekio įvedimo pajamos	33 115	37 726	2,6	13,9
Laboratorijos paslaugų pajamos	3 548	3 361	0,2	-5,3
Kitos pajamos (nuomos ir t. t.)	20 308	17 056	1,2	-16,0
Kitos turto pardavimo pajamos	438	1 457	0,1	232,6
Pardavimo pajamos iš viso	1 386 647	1 459 536	100	5,3

Lyginant 2018 m. pardavimo pajamas su 2017 m. pajamomis, nustatyta, kad labiausiai išaugo kitos turto pardavimo pajamos (parduotos specifinės vandentiekio, nuotekų detalės) – daugiau nei 2 kartus bei skaitiklių keitimo paslaugų pajamos – 84,1 proc. Sumažėjo tik kitos pajamos – 16 proc. ir laboratorijos paslaugų pajamos – 5,3 proc.

Atlikta Bendrovės sąnaudų struktūros 2017–2018 m. palyginimo analizė (3 lentelė)¹⁵.

3 lentelė. UAB „Anykščių vandenys“ sąnaudų struktūra 2017–2018 m.

Sąnaudų straipsniai	2017 m. Eur	2018 m. Eur	2018 m. sąnaudų struktūra proc.	Sąnaudų pokytis 2018 m. lyginant su 2017 m. proc.
Darbo užmokesčio sąnaudos	533 612	605 472	40,9	13,5
Socialinio draudimo sąnaudos	167 014	186 336	12,6	11,6
Analizai, monitoringas, vandens tyrimai	17 064	20 471	1,4	20,0
Draudimas	4 516	2 955	0,2	-34,6
Elektros sąnaudos	141 167	158 701	10,7	12,4
Kuras	45 876	51 708	3,5	12,7
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija	216 077	226 609	15,3	4,9
Mokesčių sąnaudos	53 216	44 284	3,0	-16,8
Banko komisiniai	9 405	9 211	0,6	-2,1
Šildymas (elektros kaina šildymui)	1 838	5 533	0,4	201,0
Medžiagos	74 778	73 219	5,0	-2,1
Kitos sąnaudos	87 051	57 474	3,9	-34,0
Remontas	30 301	37 058	2,5	22,3
Sąnaudos iš viso	1 381 915	1 479 031	100	7,0

Analizuojant Bendrovės 2018 m. sąnaudas, didžiąją jų dalį sudarė darbo užmokestis – 605,5 tūkst. Eur arba 40,9 proc. bei ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija – 226,6 tūkst. Eur arba 15,3 proc. visų sąnaudų.

¹⁵ Aiškinamasis raštas prie UAB „Anykščių vandenys“ 2018 m. finansinių ataskaitų rinkinio, 15 psl., aiškinamasis raštas prie UAB „Anykščių vandenys“ 2017 m. finansinių ataskaitų rinkinio, 15 psl.

2018 m. lyginant su 2017 m., labiausiai padidėjo šildymo sąnaudos (padidėjo apšildomas plotas) – 2 kartus, remonto sąnaudos – 22,3 proc. bei analizų, monitoringo, vandens tyrimų sąnaudos (padidėjo atliekamų tyrimų skaičius, kuris nustatomas pagal higienos normas) – 20 proc. Ženkliu sumažėjo draudimo sąnaudos – 34,6 proc. bei kitos sąnaudos – 34 proc.

Audituojamu laikotarpiu metiniai Bendrovės rezultatai buvo teigiami (2017 m. gauta 61 949 Eur grynojo pelno dėl valiutų kurso pasikeitimo, 2018 m. – 19 Eur grynojo pelno), o ilgalaikiu laikotarpiu Bendrovės veikla buvo nuostolinga – pagal Bendrovės 2018 m. gruodžio 31 d. balanso duomenis, ankstesnių metų nuostolis sudarė 700,6 tūkst. Eur.

Išvada: audituojamu laikotarpiu Bendrovė dirbo pelningai (2017 m. gauta 61 949 Eur, 2018 m. – 19 Eur grynojo pelno), o ilgalaikiu laikotarpiu Bendrovės veikla buvo nuostolinga – ankstesnių metų nuostolis sudarė 700,6 tūkst. Eur.

3.2. Bendrovės veiklos efektyvumas ir ekonomiškumas

3.2.1. Nepatenkinami pelningumo rodikliai

Vertindami Bendrovės efektyvumą, analizavome veiklos rezultatus, finansinės būklės pasikeitimus, nustatėme finansinius santykinius rodiklius, veiklos riziką. Veiklos pelningumo rodiklis – tai įmonės veiklos finansinis rezultatas, kuris padalintas iš pardavimo pajamų leidžia paskaičiuoti veiklos pelningumą.¹⁶

Naudojome Bendrovės 2016 m., 2017 m. ir 2018 metų finansinės atskaitomybės duomenis (3 ir 4 priedai).

Analizę pradėjome nuo pardavimo ir turto pelningumo rodiklių analizės (4 lentelė).

4 lentelė. Pardavimo ir turto pelningumo rodikliai, proc.

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Bendrovės rezultatas			Rodiklio vertinimas				
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	Blogas	Nepatenkinamas	Patenkinamas	Geras	L. geras
1.	Bendrasis pardavimo pelningumas	19,94	17,86	17,09				+	
2.	Įprastinės veiklos pelningumas	0,05	5,09	0,04	Kuo didesnis tuo geresnis				
3.	Grynasis pardavimo pelningumas	0,01	4,47	0,00		+			
4.	Viso turto grynas pelningumas (grąža)	0,00	0,29	0,00		+			
5.	Ilgalaikio turto grynas pelningumas	0,00	0,30	0,00		+			
6.	Trumpalaikio turto pelningumas	0,01	8,30	0,00		+			

Šaltinis - Bendrovės finansinių atskaitų rinkiniai

¹⁶ J. Mackevičius, L. Giriūnas, R. Valkauskas (2014), Finansinė analizė.

Bendrasis pardavimo pelningumas labai gerai vertinamas, kai yra didesnis negu 35 proc., gerai, kai didesnis negu 15 proc., nepatenkinamas, kai mažesnis negu 7 proc. ir blogai, kai yra neigiamas. Bendrasis pardavimo pelningumo rodiklis parodo ribinį pelningumą, t. y., kaip įmonė dirbtų, jei neturėtų administracinių valdymo išlaidų. Šis rodiklis padeda kontroliuoti parduotų prekių savikainą ir kainodaros politiką. Šis Bendrovės rodiklis yra geras.

Grynojo pardavimo pelningumas vertinamas teigiamai, jei rodiklis svyruoja nuo 10 iki 25 proc., o nepatenkinamai – jei mažesnis negu 5 proc. Grynasis pardavimo pelningumo rodiklis parodo tikrąjį pardavimo pelningumą, įvertinus visas pajamas ir išlaidas. Šis Bendrovės rodiklis yra nepatenkinamas (žr. 4 lentelę).

Turto pelningumas parodo įmonės ilgalaikio ir trumpalaikio turto naudojimo efektyvumą, vadovo sugebėjimą jį valdyti, saugoti, kontroliuoti ir naudoti. Šis rodiklis – turto panaudojimo efektyvumo matas¹⁷.

Manoma, kad viso turto pelningumas vertinamas teigiamai, jei jo ribos yra nuo 8 iki 20 proc., o nepatenkinamai, jei mažesnis negu 8 proc. Taigi, analizuojamoje Bendrovėje nepatenkinamai vertintinas viso turto grynasis pelningumas: 0 – 2016 m., 0,29 – 2017 m., 0 – 2018 m.

Nepatenkinamai vertintinas ilgalaikio ir trumpalaikio turto grynasis pelningumas. Ilgalaikio turto pelningumas: 0 – 2016 m., 0,30 – 2017 m. ir 0 – 2018 m. Trumpalaikio turto pelningumas, 0,01 – 2016 m., 8,30 – 2017 m., 0 – 2018 m.

Toliau, atlikome bendrojo ir grynojo pardavimo pelningumo ryšio analizę, skaičiavome šių rodiklių skirtumą.

5 lentelė. Pelningumo ryšio analizė

Eil. Nr.	Rodiklių pavadinimas	Bendrovės pelningumo rezultatas		
		2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Bendrasis pardavimo pelningumas (%)	19,94	17,86	17,09
2.	Grynasis pardavimo pelningumas (%)	0,01	4,47	0
	Skirtumas	19,93	13,39	17,09

Šaltinis - Bendrovės finansinių ataskaitų rinkiniai

Bendrojo ir grynojo pardavimo pelningumo rodiklių skirtumas vertinamas neigiamai, jeigu jis yra didesnis negu grynasis pardavimo pelningumas.

Išvada: Bendrovėje grynasis pardavimo pelningumo rodiklis yra nepatenkinamas. Taip pat nepatenkinamas yra viso turto, ilgalaikio, trumpalaikio turto pelningumas.

¹⁷ J. Mackevičius, L. Giriūnas, R. Valkauskas (2014), Finansinė analizė.

3.2.2. Nėra gražos iš investuoto kapitalo

Atlikome kapitalo pelningumo analizę. Apskaičiavome nuosavo kapitalo pelningumą, iš kurio sprendėme apie Bendrovės darbo efektyvumą, naudojant investuotą kapitalą.

6 lentelė. Kapitalo pelningumo rodikliai

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Bendrovės rezultatas			Pokytis, procentiniais punktais	
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	2017/2016 m.	2018/2017 m.
1.	Nuosavo kapitalo pelningumas (%)	0,0	0,6	0,0	0,6	-0,6
2.	Akcinio kapitalo pelningumas (%)	0,0	1	0	1	-1
3.	Pastovaus kapitalo pelningumas (%)	0,0	0,53	0,0	0,53	-0,53

Šaltinis - Bendrovės finansinių ataskaitų rinkiniai

Teoriniu požiūriu, nuosavo kapitalo pelningumas vertinamas teigiamai, jeigu jis yra didesnis negu 10 proc., labai gerai, jeigu didesnis negu 30 proc. Nepatenkinama rodiklio reikšmė laikoma nuo 1 iki 10 proc.

Iš duomenų (žr. 6 lentelę) matyti, kad rezultatas yra blogas – 2016, 2018 metais vienas nuosavo kapitalo euras nieko neuždirbo, t. y., atnešė labai mažą dalį pelno. 2017 metais vienas nuosavo kapitalo euras uždirbo 0,6 cento grynojo pelno.

Akcinio kapitalo pelningumo rezultatas yra blogas, 2016 ir 2018 metais vienas akcinio kapitalo euras nieko neuždirbo. 2017 metais vienas akcinio kapitalo euras uždirbo 1 euro centą grynojo pelno.

Išvada: nėra gražos iš investuoto kapitalo.

3.2.3. Bendrovės efektyvumo rodikliai

Bendrovės veiklos efektyvumo rodikliai parodo, ar optimaliai naudojamas turtas ir gerai valdomos išlaidos. Veiklos efektyvumas yra neatsiejamas nuo įmonės pelningumo (žr. 4 lentelę).

Viso turto apyvartumo rodiklis parodo, kaip efektyviai Bendrovė panaudoja turimą turtą pardavimo procesui garantuoti, t. y., kiek vienas turto euras sukuria pardavimo pajamų. Turto apyvartumo rodikliams skaičiuoti naudojome turto vertę metų pabaigai.

Ilgalaikio turto apyvartumo rodiklis parodo ilgalaikio turto apyvartų skaičių per metus, kiek vienam ilgalaikio turto eurui tenka pardavimo pajamų.

7 lentelė. Bendrovės veiklos efektyvumo rodikliai

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Bendrovės rezultatas			Rodiklio vertinimas			
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	Nepatenkinamas	Patenkinamas	Geras	L. geras
1.	Viso turto apyvartumas (kartais)	0,06	0,06	0,07	+			

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Bendrovės rezultatas			Rodiklio vertinimas			
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	Nepatenkinamas	Patenkinamas	Geras	L. geras
2.	Ilgalaikio turto apyvartumas (kartais)	0,06	0,07	0,07	+			
3.	Debetinės skolos apyvartumas (dienomis)	42	41	37			+	
4.	Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)	1,2	1,3	1,5			+	

Šaltinis - Bendrovės finansinių ataskaitų rinkiniai

Pagal Statistikos departamento finansinės būklės vertinimų rodiklių metodiką, viso turto apyvartumas vertinamas labai gerai, jei rodiklis didesnis negu 2, geras – nuo 1 iki 2, patenkinamu laikoma rodiklio reikšmė lygi 1, nepatenkinamu – mažiau negu 1. Viso turto apyvartumo (kartais) rodiklis yra nepatenkinamas: 2016 m. jis sudarė 0,06 karto, 2017 m. – 0,06, 2018 m. – 0,07 karto.

Ilgalaikio turto apyvartumo rodiklis (kartais) pagal Statistikos departamento finansinės būklės vertinimų rodiklių metodiką yra labai geras, jei didesnis negu 1,5, geras, jei didesnis negu 1, patenkinamas, jei lygus 1, nepatenkinamas, jei mažesnis negu 1. Ilgalaikio turto apyvartumo rodiklis (kartais) yra nepatenkinamas. Apyvartumas sudarė tik 0,06 – 2016 m., 0,07 – 2017 m. ir 0,07 – 2018 m.

Debetinės skolos apyvartumo rodiklis (dienomis) parodo Bendrovės mokėjimų politiką vartotojų atžvilgiu ir skolų išieškojimų sėkmę. Orientacinės debitinio įsiskolinimo dienomis reikšmės labai geras rodiklis, jei jis mažiau kaip 30 dienų, geras, jei mažiau negu kaip 45 dienos, patenkinamos, jei mažiau kaip 60 dienų ir blogos, jei daugiau kaip 90 dienų. Bendrovės debetinės skolos apyvartumo rodiklis yra geras. Apyvartumas (dienomis) sudarė: 42 – 2016 m., 41 – 2017 m., 37 – 2018 m.

Bendrovės kreditorinio įsiskolinimo apyvartumo kartais koeficientas parodo, kaip greitai Bendrovė atsiskaito su kreditoriais. Bendrovės rezultatas yra geras. Apyvartumas (kartais): 2016 m. – 1,2, 2017 m. – 1,3, 2018 m. – 1,5.

Išvada: nepatenkinami viso turto bei ilgalaikio turto apyvartumo rodikliai.

Geras debetinės skolos apyvartumo rodiklis parodo, kad Bendrovė dirbo su skolininkais.

Geras kreditorinio įsiskolinimo apyvartumo rezultatas. Bendrovė laiku atsiskaito su kreditoriais.

3.2.4. Sąnaudų lygio rodiklių analizė

Sąnaudomis laikoma turto dalis, kuri buvo sunaudota per tam tikrą laikotarpį pajamoms uždirbti. Sąnaudų lygį labiausiai apibūdina du pagrindiniai rodikliai: pardavimo savikainos lygis ir veiklos sąnaudų lygis.

8 lentelė. Sąnaudų lygio rodikliai

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Bendrovės rezultatas			Pokytis, procentiniais punktais ir suma	
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	2017/2016	2018/2017
1.	Veiklos sąnaudos	231 088	234 285	268 370	3197	34 085
2.	Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	47 605	21 783	18 467	-25 822	-3 316
3.	Pardavimo savikainos lygis (%)	80,1	82,1	82,9	2,1	0,8
4.	Veiklos sąnaudų lygis (%)	17	17	18	0	1
5.	Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų lygis (%)	3	2	1	-1	-1

Šaltinis - Bendrovės finansinių ataskaitų rinkiniai

Pardavimo savikainos lygio rodiklis parodo Bendrovės padarytas pagrindines sąnaudas vienam pajamų eurui. Šis rodiklis paprastai skaičiuojamas procentais. Jis gerai vertinamas, jei sudaro 50–90 proc. Bendrovėje šis rodiklis geras ir siekė: 2016 m. – 80,1 proc., 2017 m. – 82,1 proc., 2018 m. – 82,9 proc.

Veiklos sąnaudų rodiklis Bendrovėje sudarė 17–18 proc. Manoma, kad jis neturėtų viršyti 17–18 procentų. Taigi, šioje srityje Bendrovė vertinama gerai.

Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų rodiklis parodo Bendrovės finansinės ir investicinės veiklos efektyvumą. Teigiamai vertinama šio rodiklio mažėjimo tendencija.

4. TURTO VALDYMO PROBLEMOS

4.1. Lėtai atnaujinamas ilgalaikis turtas

Atlikdami auditą vertinome, kaip Bendrovės valdomo ilgalaikio materialiojo turto techninė būklė įtakojo Bendrovės veiklos ir finansinius rezultatus. Ilgalaikio materialiojo turto techninei būklei apibūdinti taikėme bendriausius techninę būklę apibūdinančius rodiklius:

1. Atnaujinimo koeficientą;
2. Likvidavimo koeficientą;
3. Nusidėvėjimo koeficientą;
4. Naudingumo (tinkamumo) koeficientą.

Bendrovės veiklos rezultatams svarbūs visi ilgalaikio materialiojo turto elementai. Aktyvioji ilgalaikio materialaus turto dalis turi tiesioginę įtaką Bendrovės finansinei būklei ir veiklos rezultatams (žr. 9 lentelę). Bendrovėje šis turtas – mašinos ir įranga, transporto priemonės, kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai. Atlikome ilgalaikio materialiojo turto analizę¹⁸.

¹⁸ J. Mackevičius, L. Giriūnas, R. Valkauskas (2014). Finansinė analizė. Vilniaus universiteto vadovėlis.

9 lentelė. Bendrovės ilgalaikio materialaus turto struktūros analizė 2016–2018 m.

Turtas	2016 m.	2017 m.	2018 m.	Lyginamieji svoriai (proc.)			Pasikei timai (+, -)	Pasikei timai (+, -)
				2016 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m. – 2016 m.	2018 m. – 2017 m.
Ilgalaikis materialus turtas	21 406 286	20 899 986	21 444 273	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0
Žemė	400	400	400	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pastatai ir statiniai	10 587 537	10 442 205	10 333 316	49,5	50,0	48,2	0,5	-1,8
Mašinos ir įranga	977 100	714 287	608 098	4,6	3,4	2,8	-1,1	-0,6
Transporto priemonės	162 565	125 291	84 256	0,8	0,6	0,4	-0,2	-0,2
Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	9 407 237	9 398 054	9 370 604	43,9	45,0	43,7	1,1	-1,3
Sumokėti avansai ir vykdomi materialaus turto statybos (gamybos)	271 447	219 749	1 047 599	1,3	1,1	4,9	-0,2	3,8
Aktyvusis IMT	10 546 902	10 237 632	10 062 958	49,3	49,0	46,9	-0,3	-2,1

Šaltinis - Bendrovės finansinių ataskaitų rinkiniai

9 lentelės duomenys parodo, kad Bendrovėje ilgalaikio materialiojo turto sudėtyje didžiausią lyginamąjį svorį sudaro pastatai ir statiniai: 2016 m. – 49,5 proc., 2017 m. – 50,0 proc. ir 2018 m. – 48,2 proc. Pastatų ir statinių lyginamasis svoris ilgalaikio materialiojo turto sudėtyje sumažėjo nuo 49,5 proc. 2016 metais iki 48,2 proc. 2018 metais. Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai sudarė: 2016 m. – 43,9 proc., 2017 m. – 45 proc., 2018 m. 43,7 proc.

Aktyvioji ilgalaikio turto dalis Bendrovėje mažėjo, t. y. mašinų ir įrangos lyginamasis svoris ilgalaikio materialaus turto sudėtyje sumažėjo nuo 4,6 proc. 2016 metais iki 2,8 proc. 2018 metais. Transporto priemonių sumažėjo nuo 0,8 proc. 2016 metais iki 0,4 proc. 2018 metais, kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai sumažėjo nuo 43,9 proc. 2016 metais iki 43,7 proc. 2018 metais.

Galime teigti, kad Bendrovėje mažėja pastatų ir statinių ir aktyviojo ilgalaikio turto (žr. 9 lentelę).

Ilgalaikio materialaus turto dinamika 2016–2018 metais matoma 10 lentelėje.

10 lentelė. Ilgalaikio materialiojo turto dinamika 2016–2018 m., tūkst. Eur

Turtas	2016 m.	2017 m.	Skirtumas 2017 m. – 2016 m.	2018 m.	Skirtumas 2018 m. – 2017 m.
Ilgalaikis materialus turtas	21 406,3	20 900,0	-506,3	21 444,3	544,3
Žemė	0,4	0,4	0,0	0,4	0,0
Pastatai ir statiniai	10 587,5	10 442,2	-145,3	10 333,3	-108,9
Mašinos ir įranga	977,1	714,3	-262,8	608,1	-106,2
Transporto priemonės	162,6	125,3	-37,3	84,3	-41,0
Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	9 407,2	9 398,1	-9,2	9 370,6	-27,5
Sumokėti avansai ir vykdomi materialiojo turto statybos (gamybos)	271,4	219,7	-51,7	1 047,6	827,9

Šaltinis - Bendrovės finansinių ataskaitų rinkiniai: 2016-12-31, 2017-12-31, 2018-12-31.

Aktyviojo ilgalaikio materialiojo turto dalis mažėjo: mašinos ir įranga, transporto priemonės, kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai, sumažėjo pastatų ir statinių. Padidėjo tik sumokėtų avansų ir vykdomos materialiojo turto statybos (gamybos) dalis. Pateikti duomenys rodo, kad ilgalaikio turto potencialas įmonėje didėja tik dėl sumokėtų avansų ir dėl vykdomos materialiojo turto statybos (gamybos).

Ilgalaikio materialaus turto atnaujinimo lygį parodo atnaujinimo koeficientas. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo lygį rodo nusidėvėjimo koeficientas. Naudingumo koeficientas parodo turto tinkamumą toliau naudoti (geriausias rezultatas yra koeficientas – vienetas) (žr. 11 lentelę).

11 lentelė. Ilgalaikio materialiojo turto techninę būklę apibūdinantys rodikliai

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Metai			Pokyčiai	
		2016	2017	2018	2017 m. lyginant su 2016 m.	2018 m. lyginant su 2017 m.
1.	Atnaujinimo koeficientas	0,011	0,016	0,054	0,006	0,038
2.	Nurašymo arba likvidavimo koeficientas	0,000	0,031	0,000	0,031	-0,031
3.	Nusidėvėjimo koeficientas metų pradžiai	0,190	0,219	0,241	0,028	0,022
4.	Nusidėvėjimo koeficientas metų pabaigai	0,219	0,239	0,253	0,020	0,014

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Metai			Pokyčiai	
		2016	2017	2018	2017 m. lyginant su 2016 m.	2018 m. lyginant su 2017 m.
5.	Naudingumo (tinkamumo) koeficientas metų pradžiai	0,810	0,781	0,759	-0,028	-0,022
6.	Naudingumo (tinkamumo) koeficientas metų pabaigai	0,781	0,752	0,737	-0,029	-0,016

Šaltinis - Bendrovės finansinių ataskaitų rinkiniai: 2016 m., 2017 m., 2018 m.

Palyginus atnaujinimo ir nurašymo koeficientus, pastebima tendencija atnaujinti ilgalaikį materialųjį turtą. Kai atnaujinimo koeficientas yra didesnis už nurašymo – įmonėje didėja turtas.

Duomenys 11 lentelėje parodo, kad 2016–2018 metų ilgalaikio materialiojo turto atnaujinimo koeficientai yra žemi. Bendrovės veikloje naudojami pasenę įrenginiai. Kai kurie vandentiekio tinklai pradėti naudoti dar 1975, 1968 ar net 1965 metais (5 priedas).

Mūsų nuomone, Bendrovei būtina atnaujinti aktyviają turto dalį, nes ji tiesiogiai dalyvauja pajamų uždirbimo ir sąnaudų patyrimo procese, o naudojant pasenusius įrenginius, patiriamos didesnės sąnaudos bei gaunamos mažesnės pajamos.

Nurašymo arba likvidavimo koeficientas (žr. 11 lentelę) lygus 0 – 2016 metais, 0,031 – 2017 metais, tik nedidelė turto dalis buvo nurašoma, o 2018 metais koeficientas lygus 0 – turtas nebuvo nurašomas.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo koeficientas parodo, kiek 1-am eurui turimo Bendrovėje ilgalaikio turto tenka nudėvėtos vertės. 2018 m. (metų pradžia) palyginus su 2017 m. (metų pradžia) rodiklis padidėjo 0,022 punkto. 2018 m. (metų pabaiga) palyginus su 2017 m. (metų pabaiga) rodiklis padidėjo 0,014 punkto. 2016 m. (metų pabaiga) vienam materialiojo turto eurui teko 0,219 Eur nusidėvėjimo sumos, 2017 m. (pabaiga) – 0,239, 2018 m. (pabaiga) – 0,253.

Naudingumo koeficientas, atvirkščiai nei nusidėvėjimo koeficientas, 2018 m. palyginus su 2017 m. (metų pradžia) sumažėjo 0,022 punkto. Naudingumo koeficientas 2018 m. palyginus su 2017 m. (metų pabaiga) sumažėjo 0,016 punkto.

12 lentelėje matoma, jog Bendrovės veikloje naudojamas nusidėvėjęs ilgalaikis materialus turtas.

12 lentelė. Naudojamas nusidėvėjęs ilgalaikis materialus turtas

Eil. Nr.	Turto grupės pavadinimas	Įsigijimo savikaina (Eur) 2018-12-31
1.	Pastatai ir statiniai	84 325
2.	Transporto priemonės	9 719
3.	Mašinos ir įrengimai	1 723 291

Eil. Nr.	Turto grupės pavadinimas	Įsigijimo savikaina (Eur) 2018-12-31
4.	Kita įranga, prietaisai ir įrankiai	255 711
5.	Kitas materialus turtas	90 422
6.	Nematerialus turtas	7 960
	Viso naudojamo nusidėvėjusio turto vertė	2 171 428

Šaltinis - Bendrovės 2018 m. finansinė ataskaita

***Išvada:** Bendrovės ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimas didėjo, naudojamas nusidėvėjęs turtas, lėtai vyksta turto atsinaujinimas ir tuo pačiu turto naudingumas mažėjo.*

4.2. Neteisėta panaudos sutartis

Remiantis 2014 m. lapkričio 27 d. Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁹ Nr. 1-TS-425, 2014-11-28 buvo sudaryta turto panaudos sutartis Nr. 756 tarp Savivaldybės, kuriai atstovavo administracijos direktorius ir Bendrovės, kuriai atstovavo direktorius. Savivaldybė pagal panaudos sutartį Bendrovei perdavė nekilnojamąjį turtą Daujočių ir Aulelių kaimuose.

Vadovaujantis LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu²⁰, turto pagal panaudą nuo 2014-10-01 uždarams akcinėms bendrovėms perduoti nebuvo galima. Uždaroji akcinė bendrovė nėra panaudos subjektas.

***Išvada:** sudaryta neteisėta panaudos sutartis.*

4.3. Niekinė Savivaldybės sudaryta eksploataavimo sutartis

LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas²¹ numato savivaldybėms perduotą turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo:

- pagal patikėjimo teisę;
- pagal turto panaudą;
- jį nuomoti.

Remiantis 2003-08-21 Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu²² Nr. TS-180 ir 2003-12-24 Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu²³, 2003-12-30 buvo sudaryta

¹⁹ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimas Nr. 1-TS-425 „Dėl turto perdavimo pagal panaudos sutartį uždaramajai akcinei bendrovei „Anykščių vandenys“

²⁰ LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 su vėlesniais pakeitimais, 14 str.

²¹ LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 ir su vėlesniais pakeitimais, 11 str., 14 str., 15 str.

²² Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2003-08-21 sprendimas Nr. TS-180 „Dėl rajono savivaldybės administracijos seniūnijų teikiamų komunalinio ūkio paslaugų“

²³ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2003-12-24 sprendimas Nr. TS-307 „Dėl rajono savivaldybės tarybos 2003-08-21 sprendimo Nr. TS-180 „Dėl rajono savivaldybės administracijos seniūnijų teikiamų komunalinio ūkio paslaugų“ dalinio pakeitimo“

eksploatavimo sutartis Nr. 2e/22 tarp Savivaldybės, kuriai atstovavo administracijos direktorius ir Bendrovės, kuriai atstovavo direktorius. Savivaldybė perdavė eksploatuotojui neatlygintinai eksploatuoti objektus: Anykščių, Andrioniškio, Debeikių, Kavarsko, Kurklių, Skiemonių, Svėdasų, Traupio, Troškūnų, Viešintų seniūnijų vandens ir kanalizacijos magistralinius tinklus, giluminius gręžinius, vandens pakėlimo bokštus, nuotekų ir valymo įrenginius bei techniką, reikalingą šiam ūkiui aptarnauti. Šis turtas buvo užpajamuotas Savivaldybės administracijos balanse, o Bendrovė šį turtą apskaitė nebalansinėje sąskaitoje. Savivaldybės administracijoje metinė turto inventorizacija buvo atliekama bendra tvarka, o Bendrovė metinės turto inventorizacijos šiam turtui neatlikdavo.

Išvada: LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nėra numatyta galimybė turtą perduoti pagal eksploatavimo sutartis, todėl sudaryta eksploatavimo sutartis yra niekinė.

5. GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO KAINOS

Pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo²⁴ 34 straipsnio nuostatas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos nustatomos trejų metų reguliavimo laikotarpiui, tačiau jos turi būti perskaičiuojamos kiekvienais metais.

Bazinė kaina nustatoma remiantis tam tikrais principais: numatomomis būtinosiomis paslaugų teikimo sąnaudomis, nustatyta licencijuojamoje veikloje naudojamo turto verte, protingumo kriterijų atitinkančia investicijų grąža, įvertintomis būtiniosios veiklos plano įgyvendinimo sąnaudomis ir įtaka kainos augimui, paslaugų teikimo efektyvumo rodikliais.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuje tvirtina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, nuotekų tvarkymo paslaugų bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką²⁵ ir kontroliuoja, kaip ji taikoma.

VKEKK yra suskirsčiusi geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus (46 įmonės) į grupes pagal ataskaitinio laikotarpio teikiamų vandens tiekimo paslaugų pardavimo kiekius. 2017 m. Bendrovė buvo priskirta V grupei, kur paslaugų pardavimai – nuo 201 iki 500 tūkst. m³ per metus. Pagal VKEKK informaciją, pateiktą 2017 m. veiklos ataskaitoje²⁶, 2017 m. didžiausia vandens tiekimo paslaugų vidutinė nustatyta kaina buvo Anykščiuose – 3,19 Eur/m³ (13 lentelė).

---

²⁴ Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006-07-13 Nr. X-764

²⁵ Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2006-12-21 nutarimas Nr. O3-92 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“

²⁶ Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018-04-30 2017 metų veiklos ataskaita Nr. R5-173

13 lentelė. V grupės geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų teikiamų vandens tiekimo paslaugų vidutinės nustatytos kainos

Įmonės pavadinimas	2017 m. vidutinė nustatyta kaina Eur/m ³
UAB „Anykščių vandenys“	3,19
UAB „Pakruojo vandentiekis“	3,10
UAB „Prienų vandenys“	3,09
UAB „Zarasų vandenys“	2,75
UAB „Biržų vandenys“	2,69
UAB „Širvintų vandenys“	2,67
UAB „Ignalinos vanduo“	2,66
UAB „Joniškio vandenys“	2,66
UAB „Kupiškio vandenys“	2,60
UAB „Skuodo vandenys“	2,55
UAB „Molėtų vanduo“	2,48
UAB „Akmenės vandenys“	2,41
UAB „Šilalės vandenys“	2,38
UAB „Birštono vandentiekis“	2,15
UAB „Kelmės vanduo“	1,97

Panaši kaina nustatyta UAB „Pakruojo vandentiekis“ – 3,10 Eur/m³ ir UAB „Prienų vandenys“ – 3,09 Eur/m³. Mažiausia vidutinė kaina nustatyta Kelmėje – 1,97 Eur/m³.

Šiuo metu Anykščiuose ir Anykščių rajone galiojančios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bei pardavimo kainos suderintos ir nustatytos 2014 m. VKEKK nutarimais²⁷ ir Savivaldybės tarybos sprendimais²⁸.

2018 m. VKEKK atliko Bendrovės planinį patikrinimą už 2014–2016 m., kurio tikslas buvo įvertinti reguliuojamai veiklai priskirtų sąnaudų, dengiamų reguliuojamos veiklos pajamomis, pagrįstumą. Atlikus patikrinimą nustatyta, kad Bendrovė 2014–2016 m. laikotarpiu neteisingai vykdė sąnaudų paskirstymą tarp atskirų veiklų, nepagrįstai gavo 11,40 tūkst. Eur pajamų, taikydama nuotekų surinkimo asenizacijos transporto priemonėmis paslaugos kainą už 1 km, kuri nustatyta vadovaujantis Bendrovės valdybos sprendimu (2014-09-17 valdybos posėdžio protokolas Nr. 6).

Nustatyti Bendrovės reguliuojamos veiklos sąnaudų paskirstymo neatitikimai:

²⁷ Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014-06-04 nutarimas Nr. O3-161 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų derinimo“ ir 2014-07-28 nutarimas Nr. O3-635 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. O3-161 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų derinimo“ pakeitimo“

²⁸ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2014-06-26 sprendimas Nr. 1-TS-229 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bei pardavimo kainų nustatymo“ ir 2014-10-30 sprendimas Nr. 1-TS-381 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 26 d. sprendimo Nr. 1-TS-229 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bei pardavimo kainų nustatymo“ pakeitimo“

- nurodyta per didelė ilgalaikio turto pradinė ir balansinė vertė, dėl ko reguliuojamos veiklos nusidėvėjimo sąnaudoms priskirtos nepagrįstos sąnaudos (turtas Bendrovei perduotas pagal turto vertintojų nustatytą vertę);

- dalis ilgalaikio turto, tiesiogiai naudojamo reguliuojamoje veikloje, nepagrįstai priskirta nereguliuojamai veiklai, todėl šio turto priežiūros ir eksploatacinės sąnaudos nepagrįstai priskirtos nereguliuojamai veiklai;

- dalis sąnaudų (elektros energijos, ryšių paslaugų, reprezentacinės, laboratorijų) nepagrįstai priskirtos reguliuojamai veiklai;

- apskaičiuotas didesnis, nei faktinis, reguliuojamos veiklos nuostolis, o normatyvinis pelnas – per mažas.²⁹

Bendrovė informavo, kad bazinių kainų perskaičiavimas ir derinimas su VKEKK trejų metų reguliavimo laikotarpiui bus atliekamas 2019 m.

***Išvada:** Bendrovės vandens tiekimo paslaugų vidutinė kaina suderinta ir nustatyta VKEKK nutarimais ir Savivaldybės tarybos sprendimais. Ši Bendrovės vandens tiekimo paslaugų vidutinė kaina, lyginant su kitais V grupėje esančiais geriamojo vandens tiekėjais ir nuotekų tvarkytojais, kur paslaugų pardavimai yra panašūs, 2017 m. buvo didžiausia, tačiau tikėtina, kad bazinių kainų perskaičiavimo ir derinimo metu kainos nustatymui įtakos gali turėti VKEKK atlikto Bendrovės planinio patikrinimo metu nustatyti reguliuojamos veiklos sąnaudų paskirstymo neatitikimai.*

---

²⁹ Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2019-03-14 pateikta informacija „Baigtas UAB „Anykščių vandenys“ planinis veiklos patikrinimas (<https://www.regula.lt/Puslapiai/naujienos/2019-metai/2019-kovas/2019-03-14/baigtas-uab-anyksciu-vandenys-planinis-veiklos-patikrinimas.aspx>)

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
1.	Užtikrinti, kad Bendrovės įstatuose būtų nurodytas veiklos objektas, o įstatai būtų rengiami atsižvelgiant į LR ūkio ministro įsakymu patvirtintus uždarnosios akcinės bendrovės pavyzdinius įstatus	UAB „Anykščių vandenys“		
2.	Skelbti pagal teisės aktus privalomą bei aktualią informaciją Bendrovės interneto svetainėje	UAB „Anykščių vandenys“		
3.	Parengti ir pateikti Bendrovės valdybai tvirtinti Bendrovės veiklos strategiją vadovaujantis Savivaldybės tarybos patvirtinto Savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) uždarytų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų atitikties joms nustatytiems veiklos tikslams vertinimo tvarkos aprašo nuostatomis	UAB „Anykščių vandenys“		
4.	Pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti Bendrovės trimetį veiklos planą	UAB „Anykščių vandenys“		
5.	Atkreipti dėmesį į gaunamas pajamas ir patiriamas sąnaudas užtikrinant Bendrovės finansinį stabilumą bei ankstesnių metų nuostolio padengimą	UAB „Anykščių vandenys“		
6.	Spręsti klausimus su turto naudojimu ir valdymo efektyvumu	UAB „Anykščių vandenys“		
7.	Atkreipti dėmesį į darbo efektyvumą ir investuoto kapitalo pelningumą. Tikslinga stebėti akcinio ir pastovaus kapitalo pelningumą, siekti investuoto kapitalo grąžos	UAB „Anykščių vandenys“		
8.	Patvirtinti Bendrovės veiklos strategiją	UAB „Anykščių vandenys“ valdyba		
9.	Turta inventorizuoti, priimti sprendimą, kuris atitiktų įstatymo reikalavimus	Anykščių rajono savivaldybės administracija		
10.	Peržiūrėti niekinę eksploatavimo sutartį, atlikti šio turto inventorizaciją,	Anykščių rajono savivaldybės administracija		

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
	priimti sprendimą, kuris atitiktų įstatymo reikalavimus			
<p>*Priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikia UAB „Anykščių vandenys“, Anykščių rajono savivaldybės administracija.</p> <p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Anykščių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>(Pareigų pavadinimas) (Vardas ir pavardė)</p> <p>.....</p> <p>(Kontaktinė informacija)</p>				

Savivaldybės kontrolierius

Artūras Juozas Lakačauskas

Vyriausioji specialistė

Rūta Aštrauskienė

Vyriausioji specialistė

Virginija Žukauskienė

PRIEDAI

1 priedas. Santrumpos ir sąvokos

2 priedas. Audito apimtis ir metodai

3 priedas. UAB „Anykščių vandenys“ 2016–2018 metų finansiniai duomenys

4 priedas. UAB „Anykščių vandenys“ 2016–2018 metų pelno (nuostolių) duomenys

5 priedas. UAB „Anykščių vandenys“ veikloje naudojami seni tinklai

Santrumpos ir sąvokos

ABĮ – Akcinių bendrovių įstatymas

Bendrovė – UAB „Anykščių vandenys“

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina – trejų metų reguliavimo laikotarpiui nustatyta geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką, antraisiais ir trečiaisiais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų kainą.

IMT – ilgalaikis materialusis turtas

LR – Lietuvos Respublika

Reguliuojama veikla – ūkio subjekto licencijuota veikla, kurios kainos reguliuojamos ir kurią kontroliuoja reguliuojančiosios institucijos.

Reguliuojančioji institucija – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, savivaldybės institucija, kurioms pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą suteikta kompetencija kontroliuoti Ūkio subjekto licencijuojamą veiklą ar veiklą, kurios kainos reguliuojamos, ir nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas.

Savivaldybė – Anykščių rajono savivaldybė

UAB – uždaroji akcinė bendrovė

VKEKK – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

Veiklos audito ataskaitos
 „Uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ veiklos vertinimas“
 2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių vandenys“ veiklą ekonomiško, efektyvumo ir rezultatyvumo aspektais.

Audituojamas subjektas – uždaroji akcinė bendrovė „Anykščių vandenys“.

Audituojamas laikotarpis – 2017–2018 m.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus³⁰ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³¹.

Audito ataskaitos skyrius	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Informacijos apie Bendrovės veiklą pateikimas ir paskelbimas	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentų peržiūra/analizė: LR teisės aktai, susiję su įstatų rengimu, informacijos paskelbimu, Bendrovės įstatatai Bendrovės interneto svetainė www.anyksciuvandenys.lt 	Nustatyti, ar Bendrovės įstatuose nurodyta visa reikalinga informacija, išanalizuoti informaciją, pateiktą Bendrovės interneto svetainėje
2. Bendrovės valdymo organai, jų veikla	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentų peržiūra/analizė: LR akcinių bendrovių įstatymas, LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, Bendrovės įstatatai, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, susiję su valdybos sudėtimi, Bendrovės valdybos protokolai • Pokalbiai su Bendrovės ekonomiste 	Išsiaiškinti, ar Bendrovės valdymo organai tinkamai atlieka jiems priskirtas funkcijas, ar laikosi teisės aktų reikalavimų
3. Bendrovės finansinių rodiklių analizė	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentų peržiūra/analizė: Finansinių ataskaitų rinkinių aiškinamieji raštai • Duomenų peržiūra/analizė: Finansinės ataskaitos. • Skaičiavimas, palyginamoji analizė 	Išanalizuoti Bendrovės gautas pajamas ir patirtas sąnaudas Apskaičiuoti ir įvertinti Bendrovės pelningumo, efektyvumo ir sąnaudų lygio rodikliai
4. Turto valdymo problemos	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentų peržiūra/analizė • Pokalbiai su Bendrovės vyr. buhalterė • Skaičiavimas ir palyginamoji analizė 	Apskaičiuoti ilgalaikio materialiojo turto techninę būklę apibūdinančius atnaujinimo, likvidavimo, nusidėvėjimo ir naudingumo rodiklius Atlikti Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto struktūros analizę, nustatyti pokyčius 2016–2018 m. atskirų turto

³⁰ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

³¹ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“ (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>)

Audito ataskaitos skyrius	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
		grupių ir aktyviosios turto dalies lyginamąjį svorį bendroje Bendrovės apskaitomoje ilgalaikio turto grupėje Patikrinti panaudos ir eksploatacijos sutartis
5. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentų peržiūra/analizė: LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, VKEKK teisės aktai, dokumentai, Savivaldybės tarybos sprendimai, susiję su geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainomis • Pokalbiai su Bendrovės ekonomiste 	Išanalizuoti, kada, kuo vadovaujantis ir kaip nustatytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos

Veiklos audito ataskaitos
 „Uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių
 vandenys“ veiklos vertinimas“
 3 priedas

UAB „Anykščių vandenys“ 2016–2018 metų finansiniai duomenys

Eil. Nr.	Straipsniai	2016 m.	2017 m.	Pokytis 2017/2016 m.	2018 m.	Pokytis 2018/2017 m.
A.	Ilgalaikis turtas	21413384	20906550	(506834)	21447472	540922
1.	Nematerialus turtas	7098	6564	(534)	3199	(3365)
1.3.	Programinė įranga	7098	6564	(534)	3199	(3365)
2.	Materialus turtas	21406286	20899986	(506300)	21444273	544287
2.1.	Žemė	400	400	-	400	-
2.2.	Pastatai ir statiniai	10587537	10442205	(145332)	10333316	(108889)
2.3.	Mašinos ir įranga	977100	714287	(262813)	608098	(106189)
2.4.	Transporto priemonės	162565	125291	(37274)	84256	(41035)
2.5.	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	9407237	9398054	(9183)	9370604	(27450)
2.6.	Investicinis turtas			-		-
2.7.	Sumokėti avansai ir vykdomi materialiojo turto statybos (gamybos) darbai	271447	219749	(51698)	1047599	827850
3.	Finansinis turtas					-
4.	Kitas ilgalaikis turtas			-		-
B.	Trumpalaikis turtas	775034	746110	(28924)	397430	(348680)
1.	Atsargos	83127	89629	6502	116761	27132
1.1.	Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės	82292	89249	6957	113897	24648
1.7.	Sumokėti avansai	835	380	(455)	2864	2484
2.	Per vienus metus gautinos sumos	160986	156260	(4726)	147038	(9222)
2.1.	Pirkėjų skolos	160986	156260	(4726)	147038	(9222)
3.	Trumpalaikės investicijos			-		-
4.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	530921	500221	(30700)	133631	(366590)
	Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos			-		-
C.	Turto iš viso	22188418	21652660	(535758)	21844902	192242
	Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai			-		-
D.	Nuosavas kapitalas	11150237	11212186	61949	11374563	162377
1.	Kapitalas	11912850	11912850	-	12075208	162358

1.1.	Įstatinis (pasirašytasis) arba pagrindinis kapitalas	11912850	11912850	-	12075208	162358
5.	Neperskirstytasis pelnas (nuostoliai)	-762613	(700664)	61949	(700645)	19
5.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	72	61949	61877	19	(61930)
5.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-762685	(762613)	72	(700664)	61949
E.	Dotacijos, subsidijos	10072949	9539618	(533331)	9653207	113589
F.	Atidėjimai			-		-
G.	Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	965232	900856	(64376)	817133	(83723)
1.	Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	676322	553455	(122867)	502595	(50860)
1.1.	Skoliniai įsipareigojimai			-		-
1.2.	Skolos kredito įstaigoms	676322	553455	(122867)	502595	(50860)
2.	Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	288910	347401	58491	314538	(32863)
2.1.	Skoliniai įsipareigojimai			-		-
2.2.	Skolos kredito įstaigoms	56921	50860	(6061)	50860	-
2.3.	Gauti avansai		53687	53687	17844	(35843)
2.4.	Skolos tiekėjams	158195	135136	(23059)	153880	18744
2.9.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	44301	61422	17121	59356	(2066)
2.10.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	29493	46296	16803	32598	(13698)
	Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	22188418	21652660	-535758	21844903	192243

Veiklos audito ataskaitos
 „Uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių
 vandenys“ veiklos vertinimas“
 4 priedas

UAB „Anykščių vandenys“ 2016–2018 metų pelno (nuostolių) duomenys

Eil. Nr.	Straipsniai	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Pardavimo pajamos	1 387 511	1 386 647	1 459 536
2.	Pardavimo savikaina	-1 110 830	-1 138 959	-1 210 118
3.	Biologinio turto tikrosios vertės pokytis			
4.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	276 681	247 688	249 418
5.	Pardavimo sąnaudos			
6.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos	-231 088	-234 285	-268 370
7.	Kitos veiklos rezultatai			36 044
9.	Kitų ilgalaikių investicijų ir paskolų pajamos			
10.	Kitos palūkanų ir panašios pajamos	2 774	78 999	1 938
12.	Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-47 605	-21 783	-18 467
13.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	762	70 619	563
14.	Pelno mokestis	-690	-8 670	-544
15.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	72	61 949	19

Veiklos audito ataskaitos
 „Uždarnosios akcinės bendrovės „Anykščių
 vandenys“ veiklos vertinimas“
 5 priedas

UAB „Anykščių vandenys“ veikloje naudojami seni tinklai

Eil. Nr.	Inventorinis Nr.	Pavadinimas	Įsigijimo data	Adresas
1.	2016E	Vandentiekio tinklai	1965-01-01	Anykščiai, J.Biliūno g.
2.	2017E	Vandentiekio tinklai	1966-01-01	Anykščiai, J.Biliūno g.
3.	2018E	Vandentiekio tinklai	1967-01-01	Anykščiai, Valančiaus - Jablonskio g.
4.	2019E	Vandentiekio tinklai	1968-01-01	Anykščiai, Ladygos g.
5.	2020E	Vandentiekio tinklai	1968-01-01	Anykščiai, J.Biliūno g.
6.	2021E	Vandentiekio linija	1975-01-01	Anykščiai, Vandenvietės teritorijoje
7.	2022E	Vandentiekio linija	1975-01-01	Anykščiai, nuo vandenvietės iki bokšto
8.	2024E	Vandentiekio tinklai	1975-01-01	Anykščiai, Liudiškių - Ladygos g.
9.	2025E	Vandentiekio tinklai	1975-01-01	Anykščiai, Ladygos g.

Inventorizacijos apyrašai 2018 m.